

Додаток
до розпорядження начальника
Гірської міської військової
адміністрації Сєвєродонецького
району Луганської області
від _____ року № _____

СТРАТЕГІЯ
цифрової трансформації
Гірської міської територіальної громади
Сєвєродонецького району Луганської області

2023 рік

ВСТУП

Міністерство цифрової трансформації України помітно активізувало процеси діджиталізації на державному рівні. Цифровізація суспільства та влади стає рушієм усіх змін у напрямку сталого розвитку економіки, допомагає громадам здобувати додаткові кошти завдяки залученню інвесторів і бізнесу, спрощує доступ громадян до різноманітних послуг. Уже сьогодні процес діджиталізації підштовхує суспільство переглянути основні процеси, пов'язані із системою управління містом, та доступом громадян до різноманітних послуг та сервісів, а також змінити підходи до комунікації мешканців громади, представників бізнесу та міської влади.

Перед Гірською міською територіальною громадою стоїть завдання поєднати комфорт і соціальну привабливість для жителів з розвиненою інфраструктурою, екологічною безпекою та швидким розвитком технологій в межах всієї території громади після її деокупації.

Питанням цифровізації в Національній економічній стратегії на період до 2030 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179 (далі – Національна економічна стратегія), відведено ключові позиції у кількох напрямках економічного розвитку.

Зокрема, у напрямі 8 «Інформаційно-комунікаційні технології» в частині запровадження ІТ-освіти та STEM-освіти, напрямі 18 «Цифрова економіка» в частині запровадження комп'ютеризації об'єктів соціальної інфраструктури та розвитку цифрових навичок громадян, а також у напрямі 20 «Якість життя» в частині підвищення якості життя українців загалом.

Також цифровізація є серед головних пріоритетів розвитку громад та територій, визначених Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки, що затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695.

Стратегією розвитку Луганської області на 2021–2027 роки, визначено однією зі стратегічних цілей сталий розвиток територій, що включає в себе сприяння розбудові «Єдиного цифрового простору» в регіоні.

Стратегія цифрової трансформації Гірської міської територіальної громади Северодонецького району Луганської області до 2028 року (далі – Стратегія) – це комплексне стратегічне бачення цифрової трансформації Гірської МТГ, яке відповідає засадам реалізації органами виконавчої влади принципів державної політики цифрового розвитку відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30 січня 2019 року № 56 з урахуванням власного бачення розвитку цифровізації багатьох сфер територіальної громади.

Реалізація Стратегії та її завдань сприятиме створенню розумного цифрового середовища, що забезпечить розвиток комфортного, соціально відповідального та технологічно розвиненого простору в Гірській міській територіальній громаді, а також розвиток цифрових навичок та компетенцій, що є основою «цифрової» економіки. Громадяни України вже перебувають у «цифровому» світі, наступний крок – зробити так, щоб цей світ став місцем, де вони зможуть стати успішними.

Запропонована Стратегія визначає концептуальні підходи щодо цифровізації громади. Після її затвердження передбачається розроблення відповідних програм, проєктів, плану заходів, у межах яких будуть конкретизовані пріоритетні завдання Стратегії.

Стратегія – це документ, який постійно змінюватиметься в залежності від технічних трендів та побажань громадськості. Крім того, активна участь в процесах цифровізації наукової спільноти призводить до постійного вдосконалення методів, принципів та шляхів реалізації поставлених завдань. Безумовно, Стратегія має важливу іміджеву складову. Впровадження єдиного додатку та цифровізація щоденних процесів забезпечення життєдіяльності територіальної громади однозначно знайде схвальний відгук у мешканців громади. І це позитивно позначиться на ставленні мешканців до місцевої влади.

ВИКЛИКИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НЕОБХІДНІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ

- ❖ Знищена та пошкоджена інфраструктура населених пунктів громади;
- ❖ Знищена цифрова інфраструктура, яка була побудована до повномасштабного вторгнення РФ та окупації громади;
- ❖ Недостатня інформованість населення та бізнесу про сутність та перспективи інформатизації;
- ❖ Підвищення вимог до влади з боку громадян;
- ❖ Готовність членів громади брати активну участь у вирішенні проблем громади та управлінні;
- ❖ Підвищення потреби в оперативній та якісній комунікації у форматі «влада-мешканець»;
- ❖ Відсутність єдиної інформаційної медичної системи;
- ❖ Недосконале володіння цифровими навичками серед населення та працівників у всіх сферах, що забезпечують життєдіяльність громади;
- ❖ Відсутність базової IT-інфраструктури;
- ❖ Недосконала комунікативна складова в органі місцевого самоврядування у відповідність із сучасними стандартами управління (часткова автоматизація процесів взаємодії між управліннями, відділами та комунальними підприємствами);
- ❖ Відсутність єдиного уніфікованого сервісу для ефективного управління житловим фондом;
- ❖ Потреба в удосконаленні сервісу надання адміністративних послуг.

МІСІЯ

Використання в межах громади сучасних цифрових технологій для якісних змін у пріоритетних сферах громади: створення сучасної сфери життєзабезпечення, система безпеки і транспортного сполучення, е-медицина, онлайн-освіта, відкрите урядування та електронний документообіг і електронна демократія.

Впровадження розумних цифрових рішень створить додаткові можливості для підвищення ефективності відновлення інфраструктури громади, використання ресурсів, зростанні економічного потенціалу, розвитку бізнесу, сервісів, залучення інвестицій, удосконалення взаємовідносин між громадою та місцевою владою і, найважливіше, поліпшить якість життя громадян.

ЦІЛІ

- ❖ Створення умов для відбудови інфраструктури громади після деокупації;
- ❖ Стале підвищення рівня комфорту та безпеки жителів громади;
- ❖ Підвищення рівня прозорості влади при управлінні громадою;
- ❖ Збільшення надходжень до бюджету за рахунок підвищення ефективності управління майном, оптимізації фінансових та господарських процесів;
- ❖ Підвищення привабливості громади для потенційних мешканців та осіб, готових розміщувати власний капітал у локальних проектах.

Що отримають мешканці громади

У ході реалізації Стратегії мешканці громади отримають єдиний додаток (кабінет мешканця), за допомогою якого можна не тільки зручно і швидко отримувати корисну інформацію сфери ЖКГ, громадського транспорту, закладів освіти та охорони здоров'я, а й матимуть можливість співпрацювати з міською владою (сервіс петицій, доступ до електронних приймалень керівника громади, його заступників, керівників структурних підрозділів ОМС/ВА, місцевих депутатів, старост). Однією з переваг єдиного додатку стане можливість передачі інформації про будь-яку проблему, пов'язану з безпекою, благоустроєм населених пунктів громади тощо. Буде запроваджено нову систему геоінформаційної локації на основі маркованих орієнтирів – стовпів та каналізаційних люків (за допомогою надісланих з місця пригоди даних штучний інтелект буде визначати координати місця аварії або надзвичайної ситуації, спираючись на розташування об'єктів, які є поряд).

Після деокупації території громади, одним із найголовніших питань є безпека на вулицях населених пунктів громади. Йдеться про достатню кількість камер відеоспостереження на території парків, скверів, на вулицях

населених пунктів громади, електронних табло на зупинках громадського транспорту, запуск функціонування громадського транспорту з GPS-давачами.

Ще однією потребою громадян є необхідність подальшої цифровізації сфери охорони здоров'я та надання медичних послуг. Розпочата на рівні МОЗ реформа, на жаль, не задовольняє потреб суспільства на весь спектр медичних послуг. Людям, як і раніше, доводиться сидіти в чергах, по кілька разів приходити в лікарні для отримання результатів аналізів, досліджень і т.д. Тому на місцевому рівні необхідно максимально перевести цей процес у онлайн.

Що отримає бізнес

Підприємці громади завжди потребували удосконалення сервісу надання електронних послуг, які в нинішніх умовах не завжди є доступними. Зараз ускладнено доступ до відкритої інформації, яка стосується ділянок, приміщень, виставлених на торги або оренду. У центрах надання адміністративних послуг (ЦНАП) не завжди є можливість провести прийом усіх підприємців, яким необхідно отримати або здати певні довідки, звіти. Оскільки це проводиться у стислі терміни, потужностей ЦНАП для цього недостатньо. Також відсутні інфраструктура та належні умови для розвитку ІТ-бізнесу, як одного з видів підприємництва, що найбільш швидко розвиваються і приносять суттєві суми до бюджетів різних рівнів. Все це – результат недостатнього впровадження цифровізації. Загалом цифровізація надасть бізнесу нові можливості для втілення ідей на базі нової інфраструктури громади та допоможе мінімізувати ризики, пов'язані з роботою різних установ.

Що отримають органи місцевої влади

Представники місцевої влади отримають механізм якісних перетворень у сфері управління процесами забезпечення життєдіяльності громади. Це стосується, як системи управління та контролю за виконанням дорученнями, так і системами контролю за інфраструктурою за допомогою новітніх технологій. Зміни стосуватимуться принципів роботи органів місцевого самоврядування та їх структурних підрозділів і підпорядкованих підприємств, установ та організацій. За основу буде прийнято принцип віддаленого робочого столу, коли працівнику не обов'язково фізично бути присутнім на робочому місці. За допомогою хмарних та туманних сервісів робота виконуватиметься з будь-якої точки земної кулі. Також серед пріоритетів Стратегії – підвищення безпеки зберігання даних, стандартизація та регламентація процесів на всіх етапах виконання завдань.

Що отримає громада

Застосування новітніх технологій та заходів, передбачених Стратегією, дозволить суттєво підвищити безпеку у громаді за рахунок встановлення камер зовнішнього відеоспостереження і системи контролю та аналізу даних. Впровадження технології Інтернету речей дозволить швидко відслідковувати аварії на мережах електропостачання, теплопостачання, постачання холодної та гарячої води. Давачі та сенсори будуть автономно передавати інформацію про аварійні випадки до ОМС, який буде обробляти надану інформацію та вживати подальші необхідні заходи стосовно їх усунення. Відповідний додаток стане агрегатором інформації про всі надзвичайні ситуації та аварії у громаді. Громада має постійно розвиватися, а система управління громадою – постійно вдосконалюватися за рахунок досягнень наукової думки, підвищення рівня освіти, залучення до процесів вдосконалення ІТ-кластерів та навчальних центрів з використанням систем STEM та STEAM-освіти. На даний час в громаді для цифровізації багатьох галузей немає технічних можливостей. У результаті витрачаються бюджетні кошти, які можна було б направити на реалізацію більш важливих напрямків. Тому паралельно з розвитком сервісів потрібно оновлювати та модернізувати парк техніки в органах місцевого самоврядування.

ЦИФРОВІ ТРЕНДИ

Стратегія спирається на цифрові тренди сучасності та на тренди найближчого майбутнього, а саме:

Інформація - основний важіль конкурентоспроможності. Саме інформація у сьогоднішньому світі є найголовнішим ресурсом. Тому зростає роль у безпечності зберігання та накопичення даних.

Розвиток Інтернету речей

Більшість процесів можуть бути автоматизовані та виконуватися без участі людини: за допомогою давачів, центрів, автономних систем.

Цифрові трансформації всіх галузей господарства

Розвиток інформаційних технологій зачіпає всі галузі бізнесу та господарства. Це призводить до якісних змін у сфері управління процесами та збільшення продуктивності праці та мінімізації витрат.

Економіка спільного користування

Спільне користування призводить до економії коштів та об'єднання зусиль різних компаній задля вирішення спільних завдань.

Віртуалізація процесів

Розвиток хмарних та туманних технологій дає можливість створювати робоче місце фахівців де завгодно – окремо від обчислювальних центрів.

Використання штучного інтелекту

Штучний інтелект може виконувати низку стереотипних задач, що призведе до пришвидшення виконання процесів та зменшення витрат на оплату праці. Також використання штучного інтелекту дозволить уникнути механічних помилок.

Real-Time Marketing Швидкість обробки та отримання інформації сьогодні стає найголовнішим показником якісної роботи.

Розвиток мобільних технологій Більшість користувачів сьогодні вже послуговуються онлайн-сервісами за допомогою мобільних телефонів. Отже, створення та підтримка мобільних додатків має стати пріоритетним напрямком розвитку.

Персоналізація та особовий підхід

Більшість товарів та послуг можна отримати від декількох постачальників, тож споживач буде обирати постачальника товарів та послуг за такими параметрами як ціна, зручність, стабільність тощо.

Світ онлайн

Пандемія і локдаун, правовий режим воєнного стану, продемонстрували: низка робіт та заходів може проводитися онлайн. Не дивлячись на те, що організація таких заходів була вимушеною, користувачі відчули і переваги: економію часу та коштів на поїздки та відрядження, відсутність прив'язки до місцевості.

ПРИНЦИПИ СТРАТЕГІЇ

Все для людини: “Громадянин - Бізнес - Громада”

Від реалізації стратегії мають виграти всі, а саме: мешканці громади, представники бізнесу та місцевих органів влади.

Розумна громада – для громадян

Першочергове завдання Стратегії – створити умови, комфортні для проживання, професійної реалізації та відпочинку громадян, отримуючи всі існуючі сервіси максимально швидко та зручно.

Участь мешканців в управлінні громадою

Спрощений доступ до приймалень посадових осіб громади, до всіх електронних сервісів, дозволить отримувати більше інформації від органів місцевого самоврядування та впливати на рішення з управління громадою.

Також буде спрощено можливість повідомляти ОМС/ВА про негаразди у громаді.

Долучення бізнесу, громадськості та науковців до розвитку громади

Розвиток інформаційних технологій дозволяє створювати нові та модернізувати вже існуючі сервіси, бо на будь-якому етапі до обговорення процесів є можливість залучати громадськість, представників бізнесу та наукової спільноти.

Цифрові документи замість паперових

Розвиток інформаційних технологій дозволяє використовувати електронний документообіг, що спрощує та прискорює логістику документів, а також допомагає економити бюджетні кошти.

Спрощення

Інформаційні технології мають приводити до спрощення всіх процесів та доступу до послуг.

Підвищення безпеки мешканців громади

Встановлення у населених пунктах громади великої кількості камер відеоспостереження, давачів та сенсорів, які будуть виявляти та попереджувати правопорушення, допоможе вирішувати спірні питання у разі виникнення ДТП, аварій, надзвичайних пригод, сприяти розшуковій діяльності, виявляти пошкодження мереж, швидше реагувати на проблеми та зменшить їх кількість.

Використання наскрізних технологій

Останні тренди показують, що розвиток наскрізних технологій принесе у наступному десятиріччі дуже багато нововведень. Це – використання Big Data, технології VR/MR/AR, Інтернету речей, технології Блокчейн тощо.

Безбар'єрність

Залучення цифрових технологій до вирішення транспортних проблем та розвиток електронних сервісів дозволить особам з інвалідністю отримувати ті чи інші послуги та користуватися всіма об'єктами інфраструктури у громаді. Також ці технології будуть направлені не лише на посилення комфорту людей, які пересуваються на візках, а і на осіб з вадами зору та/або слуху.

Штучний інтелект у вирішенні проблем громади

Залучення штучного інтелекту до вирішення питань управління громадою дозволить економити час, кошти та дозволить перекласти на елементи штучного інтелекту більшість рутинної роботи.

СУТНІСТЬ СТРАТЕГІЇ

Метою Стратегії є формування умов та засад сталого відновлення та розвитку громади в довгостроковій перспективі через якісні технологічні, інфраструктурні та соціально-економічні зміни.

Пріоритетні напрями реалізації «Стратегії цифрової трансформації Гірської міської територіальної громади Северодонецького району Луганської області»:

Напрямок 1. Подолання цифрового розриву шляхом відбудови та розвитку цифрової інфраструктури

Напрямок 2. IT-інфраструктура

Напрямок 3. SMART громада. Розвиток цифрових компетенцій

Напрямок 4. Створення та розвиток IT-ХАБУ

Напрямок 5. Е-Урядування

Напрямок 6. Е-Демократія

Напрямок 7. Впровадження політики відкритих даних

Напрямок 8. Впровадження Е-Документообігу

Напрямок 9. Удосконалення та розвиток Е-Послуг

Напрямок 10. Безпечна громада

Напрямок 11. Транспорт

Напрямок 12. Розумне освітлення

Напрямок 13. Розвиток Е-Медицини

Напрямок 14. Розвиток Е-Освіти

Напрямок 15. Соціальна сфера

Напрямок 16. Культурне життя та спорт

Напрямок 17. Розвиток геоінформаційної системи

Напрям 18. Створення Е-Комунальника

Напрям 19. Екологія та довкілля

Напрям 20. Підтримка бізнесу

Реалізація цієї Стратегії передбачена на період з 2025 до 2030 року.

НАПРЯМ 1. ПОДОЛАННЯ ЦИФРОВОГО РОЗРИВУ ШЛЯХОМ ВІДБУДОВИ ТА РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

В світі та Україні зростає попит на доступ до швидкісного Інтернету (широкосмуговий доступ, ШСД). Змінюються потреби суспільства, популярнішим стає використання стаціонарних та мобільних цифрових пристроїв, навчання за допомогою електронних засобів, отримання медичних відеопослуг, взаємодія із державними установами, використання різноманітних аплікацій (додатків), автоматизованих систем, месенджерів, чат-ботів тощо.

Складність виконання цього напрямку полягає у повному зруйнуванні інфраструктури мобільного та широкосмугового інтернету Гірської МТГ у зв'язку з бойовими діями та тимчасовою окупацією громади.

Головна мета розвитку цифрової інфраструктури Гірської міської територіальної громади полягає в тому, щоб усі громадяни України без обмежень та труднощів технічного, організаційного та фінансового характеру (зокрема, соціально незахищені верстви населення) могли скористатися цифровими можливостями незалежно від свого місця знаходження чи проживання та не перебували в сегменті «цифрового розриву».

Цифровий розрив (цифрова нерівність) – це нерівність у доступі до можливостей в економічній, соціальній, культурній, освітній та інших галузях, які існують або поглиблюються в результаті неповного, нерівномірного або недостатнього доступу до комп'ютерних, телекомунікаційних та цифрових технологій. Цифровий розрив в межах Гірської міської територіальної громади має бути вирівняний шляхом:

- забезпечення рівного доступу громадян до інтернету;
- сприяння відновленню та поширенню мережі покриття LTE мобільного зв'язку в усіх населених пунктах, створення умов для якісного покриття Луганської області мобільним зв'язком (різних поколінь) та розвитку широкосмугового доступу до мережі Інтернет.

Заходи в рамках напрямку:

- 1) Розбудова у населених пунктах територіальної громади ширококутового інтернету з розгортанням відповідної інфраструктури.
- 2) Співпраця з операторами мобільного зв'язку з метою відновлення інфраструктури мобільного зв'язку, яка була знищена в результаті повномасштабного вторгнення РФ та збільшення базових станцій мобільного зв'язку.
- 3) Розбудова Wi-Fi інфраструктури у громадських просторах територіальної громади (безкоштовний доступ до Інтернету).

НАПРЯМ 2. ІТ-ІНФРАСТРУКТУРА

Від рівня стабільності, надійності в роботі та обчислювальної потужності комп'ютерної техніки і технологій напряму залежить функціонування всіх систем і сервісів громади.

Розбудова ІТ-інфраструктури має здійснюватися на підставі якісних проєктів та технічних завдань, з урахуванням загальної концепції та перспектив подальшого розвитку.

Основними заходами в напрямку розвитку ІТ-інфраструктури є наступні:

- використання сертифікованих хмарних серверних рішень або побудова наземного дата-центру з подальшою сертифікацією;
- створення комп'ютерної мережі ВА/ОМС з достатньою матеріально-технічною базою та відповідним програмним забезпеченням;
- забезпечення належного рівня захисту інформації на організаційному, апаратному та програмному рівнях;
- постійне оновлення матеріально-технічної бази (апаратної частини) та програмного забезпечення;
- системні організаційно-технічні заходи з підготовки до роботи з великими обсягами інформації місцевого та загальнодержавного рівня (BigData);
- постійний аналіз технічної інфраструктури громади;
- сприяння провайдерам інтернету (в тому числі ширококутового) в розвитку мережі для забезпечення стабільним високошвидкісним доступом до інтернету;
- налагодження прямої співпраці з виробниками техніки та розробниками програмного забезпечення.

НАПРЯМ 3. SMART ГРОМАДА. РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

Рушійною силою цифрової економіки є людський капітал, тобто знання, таланти, навички, вміння, досвід, інтелект людей.

У зв'язку із стрімким впровадженням цифрових технологій формування цифрових навичок громадян набуває особливого значення. Цифровізація на сьогодні є головним трендом на світовому ринку праці. Уміння використовувати цифрові технології в роботі є необхідним для більшості спеціалізацій та професій. Завдяки використанню онлайн та інших технологій громадяни можуть більш ефективно набувати знань, вмінь та навичок у багатьох інших сферах (наприклад, вивчати мови, предмети, опановувати професії).

«Цифрова» грамотність (або «цифрова» компетентність) визнана Європейським Союзом однією з 8 ключових компетенцій для повноцінного життя та діяльності людини.

Мета розвитку даного напрямку полягає в тому, щоб усі громадяни України без обмежень технічного, організаційного та фінансового характеру могли скористатися перевагами «цифрового» світу та не перебували у так званому сегменті «цифрового розриву».

Основні цілі напрямку:

- розвиток цифрових компетенцій серед населення громади;
- організація навчання мешканців громади навичкам ІТ-технологій, зокрема через проєкти “Дія.Цифрова освіта” та “Дія.Центри”;
- популяризація цифрових інструментів у громаді.

НАПРЯМ 4. СТВОРЕННЯ ТА РОЗВИТОК ІТ-ХАБУ

Мета – полегшити доступ мешканців до високошвидкісного інтернету та сучасних цифрових рішень, створити нові формати і платформи взаємодії людей.

Стратегічною метою в цій сфері є остаточне закріплення ролі технологій як потужного інструменту активної участі всіх зацікавлених осіб в соціальному, культурному, економічному житті громади, де кожному гарантується право на самовираження без штучних бар'єрів та дискримінації.

Цілі:

- створення соціального центру за підтримки Мінцифри, який буде об'єднувати, навчати дієвих людей та допомагати розвивати проєкти громади;
- створення умов для розробки стартапів;
- стимулювати розвиток громадських ініціатив та проєктів для розв'язання проблем громади.

НАПРЯМ 5. Е-УРЯДУВАННЯ

З огляду на міжнародний досвід розвиток електронного урядування є одним з основних факторів забезпечення підвищення конкурентоспроможності країни. Адже саме інструменти е-урядування здатні забезпечити значне покращення якості обслуговування фізичних і юридичних осіб та підвищення відкритості, прозорості та ефективності діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Забезпечення прозорого урядування передбачає:

- орієнтованість на жителів, бізнес, працівників, туристів та інших споживачів благ;
- добру керованість процесами;
- доступність і відкритість для людей та нових ідей;
- розкриття даних про свою діяльність;
- захист персональних даних;
- побудову на інтегрованих службах та інфраструктурі;
- проактивність в навчанні й розвитку громадян.

Основними заходами в цьому напрямку є:

- запровадження інструментів:
  - **Громадська приймальня 7 в 1:**
Прийом звернень;
Електронна черга;
Оцінка якості надання послуг;
Контакт-центр;
Центр міських повідомлень;
Ситуаційний центр;
Сервіс масової розсилки повідомлень.
  - **Система обліку доступу до публічної інформації** (репозиторій нормативних актів з ієрархічною структурою, розширеним пошуком та інтеграціями з іншим програмним забезпеченням).
  - **Кабінет мешканця.**

НАПРЯМ 6. Е-ДЕМОКРАТІЯ

З розвитком інформаційно-комунікаційних технологій з метою розширення можливостей участі громадян у процесі державотворення та державного управління все більше застосовуються інструменти електронної демократії.

Основними завданнями компоненту «Е-демократія» є:

- розширення можливостей громадян та бізнесу брати участь в управлінні державою за допомогою онлайн-інструментів;

- поліпшення комунікації між владою і громадою;
- збільшення прозорості діяльності органів влади завдяки використанню сучасних технологій доступу до інформації.

Важливими інформаційними сервісами електронної демократії можна вважати наступні:

- портал громади, як єдиний інформаційний хаб;
- портал відкритих даних громади;
- опитування, обговорення, звернення, голосування;
- онлайн трансляції колегіальних органів громади;
- громадський бюджет із звітами про стан його виконання;
- звіти розпорядників коштів всіх рівнів (в т.ч. щодо укладених договорів);
- петиції;
- приймальня (в т.ч. депутатів);
- відкритий бюджет;
- консультації з громадськістю.

Головною метою є надання громадянам легкого і зручного доступу до використання інструментів електронної демократії. Ці інструменти покликані налагодити кращий взаємозв'язок громадян та влади у вирішенні різноманітних соціально важливих проблем.

НАПРЯМ 7. ВПРОВАДЖЕННЯ ПОЛІТИКИ ВІДКРИТИХ ДАНИХ

У сучасному світі відкриті дані є інструментом підвищення прозорості та ефективності державних установ, драйвером економічних можливостей та ринком праці. З точки зору цифрової економіки дані – це капітал.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2016 року № 686-р Україна приєдналася до Міжнародної хартії відкритих даних. Цілями Хартії є поширення демократії, боротьба з корупцією та сприяння економічному зростанню по всьому світу.

Політика відкритих даних – це система цілей, заходів та інструментів, що спрямована на впровадження принципів оприлюднення відкритих даних та стале використання цих даних управлінцями, підприємцями і громадськістю.

Якісний та добре спланований процес розкриття даних є передумовою досягнення найбільшого соціально-економічного ефекту при відносно невеликих затратах ресурсів органу місцевого самоврядування.

Заходи з реалізації політики відкритих даних планується здійснювати відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних». Інформаційно-методичні матеріали

з питань відкритих даних планується отримувати з Єдиного державного вебпорталу відкритих даних, створеного Міністерством цифрової трансформації України.

В рамках впровадження політики відкритих даних мають бути реалізовані наступні заходи:

- розробка та прийняття нормативної бази (положення про відкриті дані, посадові інструкції, порядки ведення та оприлюднення реєстрів);
- аудит відкритих даних, розробка реєстру відкритих даних;
- підвищення кваліфікації службовців з оприлюднення та використання даних;
- створення структурного підрозділу або посади у галузі управління даними;
- налагодження та посилення інформаційного обміну між структурними підрозділами органу місцевого самоврядування;
- впровадження електронних сервісів;
- проведення консультацій з бізнесом та громадськістю щодо відкриття наборів даних, підвищення їх якості;
- впровадження місцевого порталу відкритих даних.

НАПРЯМ 8. ВПРОВАДЖЕННЯ Е-ДОКУМЕНТООБІГУ

Недостатньо ефективна взаємодія між управліннями, відділами та комунальними підприємствами може істотно ускладнювати процес аналізу ситуації та негативно впливати на якість прийнятих рішень. Автоматизований процес передачі документів забезпечить налагодження роботи, швидку комунікацію та ефективність у прийнятті рішень. А це, в свою чергу, скоротить час на виконання інших важливих функціональних обов'язків.

Впровадження систем електронного документообігу дозволить зменшити витрати на закупівлю паперу для друку первинних документів, на оплату поштових послуг та обслуговування офісної техніки.

Основними цілями є:

- переведення всього документообігу громади та її виконавчих органів в електронну форму;
- ліквідація не передбачених чинним законодавством маршрутів руху документів;
- скорочення часу на обробку документів;
- автоматизація процесів створення, погодження, затвердження та обробки документів з використання кваліфікованого електронного підпису;

- підвищення якості управлінських рішень та рівня контролю над процесом виконання доручень;
- істотне скорочення обсягу видатків, пов'язаних із веденням паперового документообігу.

НАПРЯМ 9. УДОСКОНАЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК Е-ПОСЛУГ

Цифрові технології відкривають нові можливості для залучення громадян до участі в суспільних та політичних процесах.

Одним із ефективних інструментів впровадження цифрових інструментів є можливість кожного мешканця області мати доступ до якісних державних послуг.

Наявність у громадянина дієвих інструментів контролю діяльності влади є головною ознакою здорового демократичного суспільства. Розвиток та правильне застосування електронних сервісів можуть в повній мірі забезпечити реалізацію права громадян на контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування та права на доступ до публічної інформації, а також:

- вдосконалення надання адміністративних послуг;
- впровадження нових електронних послуг (сервісів);
- підвищення рівня інформованості мешканців про доступні їм соціальні послуги;
- розвиток сервісів дистанційного обслуговування;
- впровадження функціоналу «Дія. Шерінг», що передбачає використання QR-коду для отримання електронних копій цифрових документів, у всі сфери життя.

НАПРЯМ 10. БЕЗПЕЧНА ГРОМАДА

Життя людини та її безпека, правопорядок та громадський спокій є пріоритетними завданнями сучасної громади. Після деокупації території громади постане питання забезпечення безпеки її мешканців. Відтак, одним із заходів, в рамках цього напрямку Стратегії є створення системи відеонагляду та відеоконтролю за безпекою в межах громади у місцях масового перебування людей та на основних транспортних магістралях з передачею оперативної інформації до моніторингового центру для подальшого зберігання та обробки даних, розпізнавання номерних знаків, відстеження руху транспортних засобів та формування архівних даних, з наданням права доступу до такої системи Національній поліції.

Використання цифрових технологій повинно запровадити новий рівень координації діяльності оперативних, чергових, диспетчерських та муніципальних служб, відповідальних за громадську безпеку та повсякденну життєдіяльність громади, а також запровадити механізми швидкого

реагування відповідних служб з метою усунення наслідків правопорушень та надзвичайних ситуацій.

Окремої уваги потребує напрям безпеки, пов'язаний з контролем та спостереженням за дорожнім рухом. Кількість дорожньо-транспортних пригод можна потенційно зменшити втричі за умови використання технологій та значного світового досвіду щодо зменшення аварійності на дорогах.

Впровадження сучасних технологій у цьому напрямі передбачає такі кроки:

- створення сучасного ситуаційного центру з розширеними можливостями аналітики та комунікації;
- розвиток системи відеоспостереження в усіх населених пунктах громади з елементами аналітики на ключових ділянках;
- впровадження «тривожної кнопки»;
- впровадження сучасних сервісів автоматичного сповіщення населення про надзвичайні та нештатні ситуації з наданням важливої інформації.

Окрему увагу варто приділяти налагодженню ефективної взаємодії із ситуаційними центрами правоохоронних органів, Служби безпеки України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та іншими, а також забезпечити інтеграцію систем, розроблених в рамках програми «Безпечна Гірська громада».

НАПРЯМ 11. ТРАНСПОРТ

Моніторинг небезпечних перехресть та транспортних магістралей, виявлення порушень правил дорожнього руху – це сфера цифрових технологій, відповідних систем, програмного забезпечення і т. д.

Завдяки отриманню та аналізу інформації, яка надходить з систем відеоспостереження, дорожніх контролерів, телеметрії, датчиків та інших спеціалізованих засобів забезпечується оперативне реагування на аварії та управління ситуаціями.

Впровадження SMART-систем виводить транспортну інфраструктуру на новий рівень якості, безпеки та комфорту.

Підвищеної уваги в першу чергу заслуговує загальна дорожня інфраструктура. В даному напрямку базовими є наступні рішення:

- впровадження сучасного транспорту між населеними пунктами територіальної громади;
- централізоване управління транспортом та транспортний моніторинг;
- впровадження електронного квитка для оплати та безконтактних платежів;
- система нагляду та аналізу транспортних потоків;
- мобільні системи відеоспостереження на зупинках та в громадському транспорті;

- «розумні зупинки» на яких є підзарядки для мобільних телефонів, Wi-Fi, інформаційне табло з часом прибуття громадського транспорту;
- мобільні додатки та сервіси.

НАПРЯМ 12. РОЗУМНЕ ОСВІТЛЕННЯ

Витрати на вуличне освітлення становлять понад третину від усіх видатків в структурі житлово-комунального господарства громади, питання економії енергоресурсів набуває все більшої актуальності. Розумне освітлення дозволяє істотно зменшити витрати громадського бюджету на оплату електроенергії, споживаної вуличним освітленням.

Програма «Розумне освітлення» передбачає освітлення, оснащене датчиками та попереджувальним програмним забезпеченням, що допомагає зрозуміти структури руху людей та оптимізувати освітлення, освітлення вулиць, прибудинкових територій, зовнішнє та внутрішнє освітлення об'єктів комунальної власності з невеликим або зовсім не виявленим рухом людини може бути зменшено і допоможе зменшити споживання енергії.

При якісному налаштуванні система дозволяє визначати необхідну інтенсивність освітлення виходячи з потоку транспорту і людей, передає відповідні аналітичні звіти і здійснює інші типи моніторингу.

Розумні системи освітлення дозволяють здійснювати віддалену диспетчеризацію та контролювати стан обладнання.

НАПРЯМ 13. РОЗВИТОК Е-МЕДИЦИНИ

Розумні системи в охороні здоров'я є невід'ємною і однією з головних складових розумної громади.

Інформатизація медицини в Гірській міській територіальній громаді має бути реалізована на базі єдиної інформаційної медичної системи, підключеної до системи eHealth, яка охоплює всі комунальні медичні заклади.

Основними цілями впровадження розумних рішень в медицині є:

- орієнтований на потреби клієнтів рівний доступ до медицини для мешканців усіх населених пунктів громади;
- здійснення оперативних та якісних заходів, спрямованих на запобігання інфекційним захворюванням, епідеміям і на їх ліквідацію;
- автоматизація регламентованих процесів;
- підвищення рівня управління закладами медицини громади через отримання дієвих інструментів планування та контролю;
- підвищення цифрової грамотності працівників медичних закладів;
- полегшення доступу до медичних послуг;
- зменшення часу на очікування прийому в лікаря та впровадження електронного запису і дистанційних консультацій;

- отримання через єдине технологічне рішення (сайт, мобільні додатки і чат-бот) всієї необхідної інформації про заклади, послуги, лікарів тощо;
- медична картка, документи та історія пацієнта доступні онлайн з можливістю здійснення онлайн-оплати за затвердені платні послуги.

НАПРЯМ 14. РОЗВИТОК Е-ОСВІТИ

Застосування «цифрових» технологій в освіті наразі є однією з найбільш важливих і стійких тенденцій розвитку освітнього процесу. Вони дозволяють інтенсифікувати освітній процес, збільшити швидкість та якість сприйняття, розуміння та засвоєння знань.

За допомогою медіа- та інтерактивних засобів вчителям легше використовувати підхід до викладання на основі впровадження інноваційних підходів, включаючи використання віртуальних прикладів, дослідницько-пошукової роботи, методу проєктів, розвивальних навчальних ігор тощо. Як результат, сучасні діти набагато краще засвоюють інформацію, перебуваючи в емоційно-комфортному середовищі, не втрачають бажання навчатись, сприймати нові знання та долучатися до створення інновацій.

Цифрові технології дозволяють зробити процес навчання мобільним, диференційованим та індивідуальним. При цьому технології не замінюють вчителя, а доповнюють його. Сучасним урокам властиві адаптивність, керованість, інтерактивність, поєднання індивідуальної та групової роботи, часова необмеженість навчання.

Основними цілями впровадження розумних рішень в освіті є:

- оптимізація як навчального процесу в цілому так і його окремих складових частин;
- впровадження автоматизованої системи управління навчальним процесом в межах навчального закладу та громади в цілому;
- створення реєстру дітей та навчальних закладів громади;
- впровадження онлайн запису дітей до садочка, школи, на додаткові курси та гуртки;
- впровадження електронного журналу та електронного щоденника;
- створення в закладах загальної середньої освіти STEM-лабораторій;
- ефективна платформа дистанційного навчання;
- підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів освіти з розвитку цифрових компетентностей;
- популяризація якісної ІТ-освіти, доступної кожному;
- отримання нових інструментів для планування та визначення напрямів місцевої освітньої політики;
- доповнення шкільної програми корисними цифровими навичками;
- залучення найактивніших представників навчальних закладів, які прагнуть змін та інновацій у сфері освіти і мотивують дітей поглиблено займатися технічними дисциплінами.

НАПРЯМ 15. СОЦІАЛЬНА СФЕРА

Соціальний захист населення – це система забезпечуванних державою економічних, соціальних та організаційних заходів, що спрямовуються на підтримку найбільш вразливих верств населення (пенсіонерів, осіб з інвалідністю, ветеранів війни, багатодітних сімей, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах та інших категорій осіб, які мають право на державну допомогу та пільги відповідно до законодавства України).

Основна мета підвищення прозорості цієї сфери – це оптимізація адміністративних видатків та забезпечення європейських стандартів надання послуг, де домінує індивідуальний підхід до потреб кожного.

Важливими напрямками та цілями у сфері соціальних послуг є:

- підвищення рівня інформованості мешканців про доступні їм соціальні послуги;
- розвиток сервісів дистанційного обслуговування;
- створення та інтеграція реєстрів окремих груп мешканців (чорнобильці, учасники АТО/ООС, багатодітні, діти-сироти тощо)
- адресна підтримка певних категорій населення за рахунок створення постійних та тематичних краудсорсингових програм та волонтерів;
- підтримка та популяризація соціальних проєктів.

Основним заходом в рамках цього напрямку є створення **Центру Інтегрованих Послуг**.

Інтегрована система надання послуг – це високо ефективний підхід до організації надання соціальних та інших послуг задля задоволення потреб громадян.

Суть системи полягає в узгоджені та координації функцій та заходів усіх суб'єктів надання соціальних та адміністративних послуг, які, працюючи синхронно та узгоджено, забезпечують комплексний та економічно вигідний підхід до розв'язання проблемних ситуацій, попередження та/чи усунення соціальних ризиків і вразливості громадянина.

Це загальний адміністративний підхід для організації та реалізації заходів соціального захисту, як вертикально, в межах однієї галузі, так і горизонтально – у кількох галузях.

НАПРЯМ 16. КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ ТА СПОРТ

Культурне життя та спорт мають бути важливими складовими будь-якої громади, незалежно від того, яка кількість розумних рішень в ній запроваджена.

За допомогою технологій планується сформувати єдиний інформаційний культурний простір, полегшити доступ мешканців до

відповідного культурного продукту, створити нові формати і платформи взаємодії людей, популяризувати спорт та здоровий образ життя.

Стратегічною метою в цій сфері є остаточне закріплення ролі технологій, як потужного інструменту активної участі всіх зацікавлених осіб в культурному житті громади, де кожному гарантується право на самовираження без штучних бар'єрів та дискримінації.

Першочерговими цілями в даній сфері є:

- формування чіткої концепції культурного розвитку громади з впровадженням сучасних інформаційних та цифрових технологій;
- створення окремого розділу інформаційного порталу Гірської міської територіальної громади з єдиним календарем культурних та спортивних подій, переліком закладів, установ та локацій, умовами проведення як комунальних, так і приватних та інших заходів;
- розвиток інтерактивних тематичних платформ, з онлайн-трансляціями важливих культурних та спортивних подій, інтеграція в системи інформування та пошуку Facebook і Google, спеціалізовані культурні та спортивні сервіси;
- створення нових та розвиток культурних просторів та хабів з забезпеченням покриттям Wi-Fi та іншими видами доступу до мережі Інтернет;
- створення якісного та сучасного культурного продукту, що відповідає потребам мешканців громади різних вікових категорій;
- створення сучасних бібліотек з багатофункціональними культурними просторами з вільним доступом до мережі Інтернет;
- розвиток електронних систем та послуг у сфері культури та спорту;
- створення «активних парків», обладнаних стендами зі спеціальними QR-кодами з посиланням на програму «Віртуальний тренер».

НАПРЯМ 17. РОЗВИТОК ГЕОІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

Геоінформаційні системи сьогодні є одними з найважливіших інструментів збору, зберігання та аналізу інформації. Побудовані на принципі графічної візуалізації просторових даних, вони допомагають оцінювати екологічний стан, аналізувати інформацію про земельні ділянки та майно і управляти ними, реалізовувати функції в сфері містобудування, управляти транспортом та багато іншого.

Мапа громади має містити наступний мінімальний набір інформаційних шарів:

- генеральний план міста, селищ, сіл громади
- містобудівна документація
- кадастровий поділ

- реєстр комунального майна
- облік та управління земельними ресурсами громади
- нормативно-грошова оцінка земельних ділянок
- реєстр рекламних конструкцій
- МАФи та виїзна торгівля
- бюджетна мапа громади
- Ситуація в сфері ЖКГ міста, селищ, сіл громади
- дорожні шляхи
- сміттєзвалища
- зсуви та підтоплення
- зони паркування
- рекреаційні зони
- рух громадського, приміського, технічного транспорту громади;
- межі громади;
- геодезична або топографічна основа для схеми планування території громади;
- геостатична інформація яка визначається за допомогою топооснови;
- реєстри земель: сільськогосподарського призначення, водного та лісового фонду, кладовищ;
- реєстри ПЗФ та культурної спадщини;
- раціонального використання та охорони земель.

Різноманітні дані – про громадський простір, будівлі та ділянки землі, трафік, охорону здоров'я, навколишнє середовище, життєздатність, дозволи, субсидії та багато інших типів збору даних – доступні через один портал даних City Data, який спрямований на зміцнення економіки шляхом розблокування доступних (публічних) джерел даних для громадян і підприємств. Використовуючи ці дані, громадяни, підприємства, науково-дослідні установи та інші стейкхолдери зможуть розвивати бізнеси та надавати послуги, які раніше не були можливими або були занадто дорогими.

НАПРЯМ 18. СТВОРЕННЯ Е-КОМУНАЛЬНИКА

Наявність у громадянина дієвих інструментів контролю діяльності влади є головною ознакою здорового демократичного суспільства. Розвиток та правильне застосування електронних сервісів в сфері комунальних послуг Гірської міської територіальної громади забезпечить ефективніше використання ресурсів громади та скорочення видатків шляхом впровадження відповідних технологічних рішень.

Ключовими на шляху до цифровізації тут є два напрями:

- впровадження сучасної системи швидкої й зручної взаємодії громади з усіма постачальниками комунальних послуг та відстеження якості надання послуг;
- впровадження єдиного уніфікованого сервісу для ефективного управління житловим фондом.

НАПРЯМ 19. ЕКОЛОГІЯ ТА ДОВКІЛЛЯ

Щоб по-справжньому зрушити з місця вирішення проблеми забрудненого повітря та змінити звичні способи забезпечення людства енергією, потрібно втілювати у життя SMART еко-ідеї.

У системі раціонального управління водними ресурсами застосовуються цифрові технології, що сприяють економії води, зниженню витрат і підвищенню надійності та правильному водорозподілу, а саме:

- впровадження інноваційних природоохоронних технологій
- розміщення датчиків якості повітря на громадських транспортних засобах, ліхтарях, лавках, смітєвих баках;
- виявлення витоків – оснащення розподільної мережі датчиками з метою забезпечення в режимі реального часу інформації про тиск, потоки/витоки та якість води.
- планування зеленого та цифрового переходу економіки громади через інструмент Local Green Deals (Зелене будівництво).

Зелене будівництво — це будівництво та експлуатація будівель, що спрямовано на зниження рівня споживання енергетичних і матеріальних ресурсів протягом всього життєвого циклу будівлі: від вибору ділянки до проектування, будівництва, експлуатації, ремонту і знесення.

Метою зеленого будівництва є збереження або підвищення якості будівель і комфорту їх внутрішнього середовища.

Створення зелених будівель, є скороченням загального впливу споруди на довкілля і людське здоров'я, що досягається за рахунок:

- ефективного використання енергії, води та інших ресурсів;
- уваги до підтримки здоров'я мешканців;
- скорочення кількості відходів, викидів та інших впливів на довкілля.

Енергоефективна будівля використовує для свого енергозабезпечення (гаряче водопостачання, опалення, вентиляція та кондиціонування) альтернативні джерела енергії (енергія сонячного випромінювання, тепло ґрунту, тепло повітря, ін.) та електроенергію.

Її система енергозабезпечення як правило складається з енергоактивних огорожувальних конструкцій (енергоактивний дах, енергоактивний фасад) на

базі геліопрофілю (електрогеліопрофілю), геотермальної теплової помпи та сезонного ґрунтового акумулятора тепла.

НАПРЯМ 20. ПІДТРИМКА БІЗНЕСУ

Створення передумов для підвищення ефективності малого і середнього бізнесу сприяє збільшенню надходжень податкових відрахувань від них до бюджетів усіх рівнів.

Застосовуючи цифровий підхід, можна посилити конкурентні переваги за рахунок покращення обслуговування клієнтів або зменшити негативний вплив на довкілля. Адже, конкуренція за нові експортні ринки сьогодні залежить саме від цифрових технологій. Ключовим в роботі з підприємцями громади є:

- розвиток інформаційно-комунікаційних технологій;
- Створення Центру підтримки бізнесу, (проект Гірське «Дія.Бізнес»).

ПРОГНОЗ ВПЛИВУ НА КЛЮЧОВІ ІНТЕРЕСИ ЗАІНТЕРЕСОВАНИХ СТОРІН

Стратегія цифрової трансформації Гірської міської територіальної громади Сєвєродонецького району Луганської області – це ефективно організоване управління громадою з комфортним простором для життя.

Реалізація цієї Концепції матиме позитивний вплив на забезпечення правового регулювання, спрямованого на розвиток цифрового освітнього середовища, автоматизацію та цифровізацію процесів регулювання та управління у сфері житлово-комунального господарства, підвищення рівня прозорості та зручності отримання послуг у Центрах надання адміністративних послуг, підвищення ефективності використання цифрових технологій у документуванні управлінської діяльності, прискорення процесів цифрової трансформації громади, що сприятиме розвитку конкурентоспроможності відповідно до напрямів Національної економічної стратегії та Стратегії розвитку Луганської області на 2021-2027 роки.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Цифрова трансформація передбачає створення комфортного, безпечного, здорового та розумного середовища за рахунок зміни підходів до більшості процесів на стратегічному, контролюючому та виконавчому рівнях Гірської МТГ.

Реалізація цієї Концепції дасть можливість здійснити цифрову трансформацію в системі управління, у закладах соціальної інфраструктури громади, в яких представники та мешканці громади володіють цифровими компетентностями, забезпечені обладнаними цифровими, сучасними робочими місцями, а також доступом до цифрового контенту для персонального розвитку, навчання впродовж життя. Створення інноваційного середовища забезпечить умови для успішного розвитку бізнесу та залучення інвестицій в громаду.

ОБСЯГ ФІНАНСОВИХ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИХ, ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ

Фінансування заходів з реалізації цієї Стратегії здійснюється за рахунок та в межах коштів місцевого, обласного та Державного бюджету України на відповідний рік, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

Обсяги видатків на реалізацію заходів цієї Стратегії можуть уточнюватися щороку з урахуванням можливостей місцевого бюджету, державного бюджету, конкретизації заходів за підсумками їх виконання у попередні роки.

ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

Цифровізація – це механізм економічного зростання завдяки приросту ефективності та збільшенню продуктивності від використання цифрових технологій. При системному підході цифрові технології будуть значно стимулювати розвиток відкритого інформаційного суспільства як одного з істотних факторів розвитку демократії в Гірській міській територіальній громаді, підвищення продуктивності, економічного зростання, створення робочих місць, а також відновлення та підвищення якості життя мешканців громади та країни загалом

Реалізація цієї Стратегії передбачає активну співпрацю усіх учасників процесу, а саме залучення як управлінців, так і представників бізнесу і громадськості.

Відновлення та подальша розбудова громади має відбуватись структуровано, з максимальною інтеграцією всіх нових та існуючих компонентів в єдиний інформаційний простір як універсальну, стандартизовану та стабільну систему.

Ця Стратегія – це сучасна формула трансформації громади, де збалансовано інтереси громадян, потреби представників органів місцевого самоврядування та місцевого бізнесу, план переходу до нового, орієнтованого

на людину типу управління громадою із застосуванням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.